

سال میانی
همه
نهاد
میراث

رازها درجستوجوی

۱۷ سال پیش فضایی‌مای روزتا راهی مرزهای بی‌کران فضا شد. این فضایی‌ما سفری هیجان‌انگیز و طولانی در پیش داشت تا از اسرار شگفت‌انگیز یک دنباله‌دار پرده‌برداری کند. دنباله‌دار «۶۷/پی»، یکی از اعضای خانواده دنباله‌دارهاست که دوره‌تناوب کوتاهی دارد. این دنباله‌دار هر شش سال و نیم یک بار به نزدیکی خورشید می‌رسد.

روزتا در مأموریت خود یک همسفر کوچک هم داشت: کاوشنگر فیله؛ ربات کوچکی که قرار بود روی دنباله‌دار فرود بیاید و سطح آن را از نزدیک بررسی کند. این کاوشنگر با چرخش به دور کره زمین و سیاره مریخ توانست سرعت بگیرد و انرژی زیادی به دست بیاورد. روزتا در مسیر خودش از کنار منظره‌های زیبا و شگفت‌انگیزی عبور کرد؛ مثلاً توانست از یک سیارک که شبیه تکه‌ای الماس بود، عکس بگیرد.

روزتا مسیری طولانی و ۱۰ ساله را برای رسیدن به هدف خود در پیش داشت، به همین دلیل تا رسیدن به مقصد در خواب فرو رفت تا انرژی کمتری مصرف کند.

دنباله‌دارها، ستاره نیستند!

اگرچه نام ستاره دنباله‌دار را بارها شنیده‌ایم، اما در حقیقت دنباله‌دارها ستاره نیستند. همان‌طور که می‌دانید ستاره‌ها گوی‌های بزرگ و داغی از گاز هستند که از خود نور و انرژی منتشر می‌کنند. اما دنباله‌دارها فقط یک تکه سنگ یخ‌زده هستند! اگر یک گلوله بر فی را روی زمین خاکی بغلتانید، به چیزی شبیه به هسته یک دنباله‌دار تبدیل می‌شود. به همین دلیل است که به هسته دنباله‌دارها «گلوله بر فی کثیف می‌گویند»! هسته‌های دنباله‌دار همیشه در حال گردش به دور خورشید هستند و وقتی که به نزدیکی خورشید می‌رسند، مستقیماً به بخار و گاز تبدیل می‌شوند و یک دنباله زیبا را پشت سرشان ایجاد می‌کنند.

۱۰ سال بعد که روزتا و فیله به نزدیکی دنباله‌دار شگفت‌انگیز «۶۷/

پی» رسیدند، از خواب بیدار شدند. بعد از آنکه همه ابزارها به

کمک پایگاه‌های زمینی آزمایش شدند، حالا زمان آن

رسیده بود که فیله برای جمع‌آوری اطلاعات

دقیق‌تر درباره دنباله‌دار، روی آن فرود بیاید.

فیله یک ربات سطح‌نورد ۱۰۰ کیلوگرمی و

به بزرگی یک ماشین لباسشویی بود! این

برای نخستین بار در تاریخ فضابود که

یک دست‌ساخته بشر می‌توانست

روی یک دنباله‌دار فرود بیاید.

فیله فرود سختی داشت و خیلی تلاش کرد
تابتواند سالم روی دنباله دار بنشینید. چنگک های
اتصال کاوشگر به خوبی عمل نکردند و باعث شدند که
این کاوشگر دو بار از جای خود کنده شود و در شکافی دورتر از
هدفش فرود بیاید.

با وجود اینکه مأموریت فرود موفقیت آمیز به پایان رسید، اما قرار گرفتن در آن شکاف
باعث نرسیدن نور خورشید به صفحه های سلول خورشیدی فیله شد. در نهایت فیله تنها
توانست حدود ۶۰ ساعت روی این جرم فضایی به پژوهش و نمونه برداری پردازد و سپس
باتری آن تمام شد. کاوشگر فیله طی روزهای حضورش روی دنباله دار اطلاعات بسیار مهم
و دقیقی درباره سطح دنباله دار و غبارهای اطراف آن به روزتا فرستاد و سپس
با غروب خورشید به خواب عمیقی فرو رفت. در تمام این مدت روزتا

در حال گردش به دور دنباله دار بود و اطلاعاتی که فیله می فرستاد را
به پایگاه های زمینی ارسال می کرد.

دنباله دارها بقایایی باستانی از زمان شکل گیری منظومه شمسی ما
هستند. اطلاعاتی که روزتا و فیله در اختیار دانشمندان قرار دادند
می توانند سرنخ های مهمی درباره شکل گیری منظومه شمسی و
حیات روی کره زمین به ما بدهند.

دنباله دارها را
بیشتر بشناسیم